

REKOMENDACIJOS APSAUGAI NUO INVAZINIŲ ŠLIUŽŲ

2021 06 25

Paruošė: dr. G.Skujienė ir dokt. M. Adomaitis

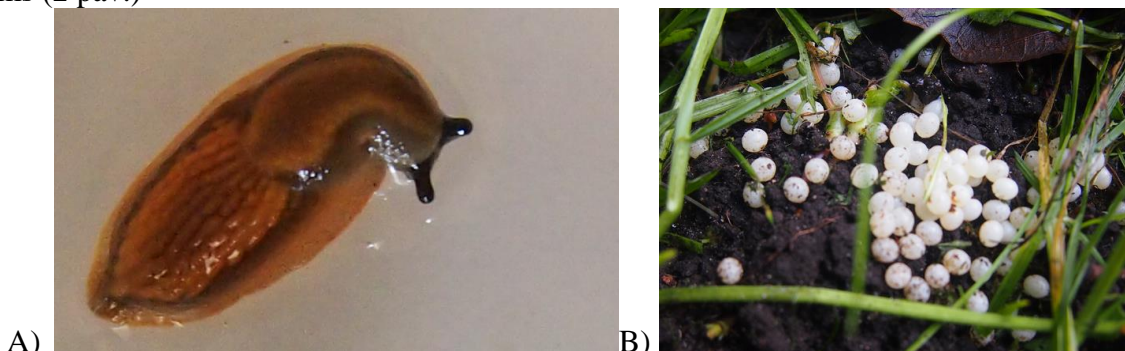
Vilniaus universitetas, Gyvybės mokslų centras, Biomokslų institutas

SVARBU PRISIMINTI:

- Nė viena priemonė nepasižymi 100% efektyvumu, todėl tik nuolatinės visų pasirinktų priemonių taikymo pastangos bus veiksmingos.
- Nė viena priemonė neveikia „iš karto“ (nepriklausomai, ką rašo ant pakuotės!), poveikis pasimatys po 3-4 savaičių, todėl per vėlai pradėjus taikyti – šliužai jau gali būti spėję sudėti dalį kiaušinių...
- Trečia, neįmanoma atsikratyti šliužų, jei vienas kaimynas kovoja, o kito kaimyno sode yra šliužų dauginimosi židiniai – reikia imtis priemonių ir ten.
- Ketvirta, jei nematote šliužų, tai dar nereiškia, kad jų nėra – gal jie maži (ir jų nepastebite) arba jie slepiasi ten, kur neieškote, **tačiau kuo jie didesni, tuo jūsų kova bus neveiksmingesnė...**
- Veiksmingiausia – sunaikinti kiaušinių dėtis.

ATPAŽINIMAS

Jaunikliai rusvi su dviem ryškiomis verpstės formos juostom išilgai kūno šonų (1 pav., A). Svarbiausias požymis – **juodi akių čiuopikliai (1 pav. A)**, kurie juodi išlieka ir suaugusiems šliužams (2 pav.)

1 pav. Jaunas invazinis šliužas (A) ir invazinių šliužų dėtis (B), kur kiaušinių gali būti 20-225, o vienas kiaušinis yra iki 5 mm skersmens (Nuotr. M. Adomaičio)

Suaugę šliužai vienspalviai, rudi arba oranžiniai, bet visada aiškūs juodi akių čiuopikliai (2 pav.)

2 pav. Suaugę invaziniai šliužai: šviesiai ruda forma (A) ir oranžiškai ruda forma (B) (Nuotr. M. Adomaičio)

NAMŲ ir DARŽŲ APSAUGOJIMO REKOMENDACIJOS

1. APLINKOS SUTVARKYMAS

Šliužai nepakenčia tiesioginės saulės spindulių ir sausros, todėl pažvelgę į sodybą, pagalvokite, kur jų dažniausiai aptinkate ir kur jie slepiasi saulėtomis dienomis ir žinokite, kad tokiose vietose turėtų atsirasti kiaušinių dėty:

- Augalų atliekų ir kitokios organikos krūvose: po nušienauta drėgna žole ar šienu, piktžolių, pūvančių obuolių, organinio maisto likučių ir pan.
- Po indais naminių gyvūnų ėdalui, lesalams ir vandeniui (lietingomis dienomis matysite ir indų viduje);
- Po augalų vazonais, dėžutėmis ir dekoratyvinėmis puošmenomis (tikis viskas: plytelės, „akmenys“, figūros ir kt.);
- Po įvairiais daiktai „ne vietoje“ ar tarp daiktų pavėsinguose tarpuose: po lentomis, pavienėmis malkomis, šiferio lakštais, statybinėmis atliekomis, šiltnamių likučiais (plėvelės gabalais), išmesta buitine technika (pvz., matėm šaldytuvą, lovas ir panašiai), „laikiniai padėtomis“ padangomis ir panašiai;
- Po mulču ar ant jo (ypač, jei jis iš nupjautos žolės ar kitokios organikos);
- Aukštos žolės sąžalynuose (pvz., garšvose) ir po augalais su dideliais lapais (pvz., po rabarbarais, krienais, varnalėšomis ir panašiai).

REKOMENDACIJA: pašalinkite visas pastebėtas šliužų „slėptuves“ (anksčiau įvardintas), kurias galite pašalinti, o tų, kurių negalite sutvarkyti, naudokite kaip specialias vietas šliužų gaudymui ir naikinimui. Ispanai ir norvegai kompostą laiko keliuose sandariuose dengtuose konteineriuose (panašiai, kaip dabartiniai šiukšlių konteineriai, dažnai su ratukais), kuriuos kompostuoja skirtingų metų augalų atliekas (žr. 3 pav.).

3 pav. Sandarių dengiamų kompostinių dėžių pavyzdžiai (nuotraukos iš <https://www.gardenersworld.com/reviews/which-type-of-compost-bin-is-best/#TYPE>)

2. AUGANČIŲ DARŽO GĖRYBIŲ „IZOLIAVIMAS”

Jau ne vienerius metus ekologiškų ūkių (o tai mums, turintiems nuosavus daržus, labai tinka) savininkai, norėdami išvengti šliužų pagrauzimų, nugrauzimų ir bendrai bet kokios šliužų žalos, įsigudrino paruoštą sėjai dirvą „izoliuoti” naudodami įvairias barjerines priemones. Deja, druska labai laikina priemonė, kuri dirvą užsūdo ir augalai blogiau auga, o palijus – poveikio nebelieka.

VU išbandėme ir galime rekomenduoti tik dvi: varinę juostelę (4 pav., A) ant tvorelės ir dažus „Schnexagon“ (5 pav.). Varinė juostelė turi būti priklijuota ar net prikalta prie plastikinio, skardinio ar medinio paviršiaus, kad neatšoktų ir nebūtų tarpų, per kuriuos šliužai greitai prasmunka.

4 pav. Varinė juostelė, parduodama Lietuvoje ir išbandyta VU (A, nuotr. M. Adomaičio), tuo tarpu varinis tinklelis, tikėtina yra irgi gali būti pakankamai efektyvus (B, nuotr. iš <https://www.amazon.co.uk/Betterware-Slug-Barrier/dp/B00JBGF07W>).

Repelentiniais dažais (5 pav.) galima padažyti net šiltnamio plėvelės apačią ir šliužai bus sustabdyti po vieno padažymo maždaug mėnesį (mūsų tyrimų rezultatas, nors instrukcijoje žadamas didesnis efektyvumas).

5 pav. Repelentiniais permatomais dažais galima uždažyti nepertraukiamą juostelę ant vazonų ar tvorelių sienelių ir šliužai neperlipa, nes nuslįsta (nuotraukos iš <https://www.slughelp.com/slug-deterrent-paint-schnexagon-new-remedy-slugs-snails-garden/> ir https://www.t-online.de/heim-garten/garten/id_78787590/schnecken-barrieren-schneckenzaeune-und-schnexagon-.html)

REKOMENDACIJA: Jei nedidelius plotus augalų apsitveriate medinėmis, metalinėmis arba plastikinėmis ne žemesnėmis nei 30 cm aukščio tvorelėmis, 5 cm įkastomis į žemę ir be plyšių, tai varinė ištisinė juostelė klijuojama arba tepama barjerinė priemonė **ant sauso paviršiaus ir dar turi parą sausai nudžiūti**. Priemonės bus efektyvesnės, jei jos bus klijuojamos ar tepamos po 45° 5 cm kampo krašteliais, kuris apsaugo nuo saulės ir lietaus poveikio (tai prailgina efektyvumą).

Kur įsigyti? Varinė juostelė (4 m ~ 4 EUR): <https://credo.lt/sliuzams-sraigems/varine-barjerine-juosta-nuo-sliuzu-ir-sraigiu-07060-65>

Dažai (375 ml ~ 14,99 EUR + siuntimas iš Vokietijos):

<https://www.hornbach.de/shop/Schnexagon-Lugato-375-ml/6057242/artikel.html>

3. ŠLIUŽŲ NAIKINIMAS

Invaziniai šliužai yra hermafroditai (dvilyčiai) ir kiekvienas iš jų padeda po 200-541 kiaušinių. 2021 metų birželio mėn. Betygaloje, prie muziejaus, apleistų sodybų garšvose rasta ~120 vnt./m² (6 pav.) ir suskaičiuotos trys generacijos, o tai reiškia, kad vienu metu augalų vegetacijos laikotarpiu galima rasti kiaušinių, suaugusių ir jaunų šliužų.

6 pav. Invaziniai šliužai ant garšvų (A) ir iš to pačio 1m² ploto surinkti dėžutėje (B) birželio mėn. viduryje. Dėžutėje (B) matome dviejų generacijų šliužus: šviesiai rudi poros savaičių amžiaus, jie subręstų ir poruotųsi rugsėjo mėnesį, tuo tarpu didesnieji turėjo rintis iš kiaušinių pernai rudenį, jie liepos viduryje jau būtų galėję poruotis, bet buvo sunaikinti. (Nuotr. G.Skujienės)

Gerai apgalvokite, kokiose vietose naudosite nuodus ir reikia nusiteikti, kad su jais kovoti bus ypatingai sunku: vienkartinė nuodų dozė neišnaikins visų šliužų, nuodų reiks nuolat, kol šliužų kiekiai sumažės 10-12 kartų, o šalia nuodų kasdien reikės šliužus gaudyti ir naikinti.

REKOMENDACIJOS:

- Šliužų naikinimas turi prasidėti ištirpus sniegui ir tęstis iki sniego;
- Šliužų naikinimui naudoti kelias priemones iš karto: 1) nuodijimą, naudojant chemines priemones (moliuskicidus) šliužų „plitimo židiniuose“; 2) gaudykles (patys sulenda ir dalis žūna); 3) naudojant natūralius priešus (paukščius); 4) naudojant mechaninį-cheminį sutrynimą (pvz., kiaušinių) ar sušaldymą po surinkimo;
- Šliužų naikinimas, randant bent vieną šliužą, turi būti nepertraukiamas procesas;
- Šliužų naikinimui negali būti „laisvų plotų“: negali likti nė vienas neprižiūrimas plotas. Todėl rekomenduojama miestelyje skelbti „šliužų naikinimo dienas“ arba net „šliužų naikinimo savaites“, kai kaimynai padeda kaimynams susitvarkyti su šiukšlynais, kuriuose telkiasi šliužai: drėgnu apniukusiu oru visame miestelyje vienu metu vyksta intensyvus šliužų rinkimas ir naikinimas. Kiekvieno naikinimo metu turi būti siekiama sunaikinti visą invazinės rūšies populiaciją teritorijoje.
- Surinkus šliužus, niekada jų nepalikti gyvų, pvz., užberti druską uždarame kibire arba stiklainyje.
- Liepos – spalio mėn. ieškoti ir traiškyti šliužų kiaušinius: kilnojant ant žemės numestas medžio lentas, senus rakandus, buitines šiukšles, šiferio lakštus, apieškant komposto krūvas. Kiaušiniai balti rutuliukai, dedami krūvelėmis (1 pav. B)

3.1. CHEMINĖS PRIEMONĖS

Moliuskocidus visada reikia naudoti pagal instrukciją, vengti tiesioginio sąlyčio su produktu, dirbti su pirštinėmis, saugoti granules nuo gyvūnų, neužteršti vandens augalų apsaugos produktu ar jo pakuote (neplauti rankų ir drabužių, įrenginių šalia paviršinio vandens telkinių / vengti taršos per drenažą iš sodybų ar nuo kelių, nebarstyti šalia šulinių).

Geriausiai pradėti naudoti tuoj pat po augalų sėjos ar sodinimo, kai galimas vienkartinis paskleidimas visame plote, kurį galima pakartoti per sezoną kelis kartus. Moliuskocidus galima saugiai patalpinti į gaudykles šliužams. Tokias gaudykles galima naudoti arčiau vandens ir už kiemo ribų. Šliužų „santalkų-sklidimo taškų“ vietose jų gali būti nuolat (sezono metu), tik tuomet geriau gaudyklėse naudoti vietoj masalo (7 pav., A) ar slėptuvėse, pavyzdžiui, po lentomis ar šiferio lakštais (7 pav., B).

7 pav. Gaudyklės (A) arba slėptuvės (B) šliužams gali būti panaudotos nuodų padėjimui, apsaugant nuodus nuo kitų gyvūnų ir nuo išplovimo į vandens telkinius.

Kur įsigyti? <https://pigu.lt/lt/sodas-prekes-gyvnams/graudziku-kurmiu-naikinimas/kurmiu-graudziku-naikinimas/gaudykle-sliuzams-ir-sraigems?id=37984903>

EKOLOGINIAMS ŪKIAMS REKOMENDUOJAMOS priemonės su geležies ortofosfatu, kurias rekomenduojama naudoti ne daugiau kaip 4 kartus per sezoną, o prieš naudojimą (ir papildomai kai sausa) reikia sudrėkinti. Barstant reikia saugoti, kad granulės nepatektų ant augalų lapų ir žiedynų bei kad nepatektų į vandenį. Priemonė nėra įsisavinama augalų, nors fosforas yra viena iš trijų pagrindinių trąšų, atsakingų už augalo žiedynų ir vaisių formavimąsi, šaknų formavimąsi, nes čia naudojama forma nėra judri ir neprieinama augalams. Šliužai noriai ėda šias granules pora savaičių ir **daržovių nuėdimas sumažėja pusiau**, bet išoriškai šliužo kūno išvaizda nesikeičia (negalima suprasti ar šliužas padėdęs šios priemonės ar ne) **ir jis nemiršta** (priešingai, nei parašyta ant pakuočių !)

Lietuvoje galima gauti šių priemonių (8 pav.):

- **Ironmax Pro** (2,4 %, 5-7 kg/ha): 5 kg norma naudojama, kai yra mažas išplitimas arba 4–5 šliužai 1m², 6 kg norma naudojama, kai yra vidutinis išplitimas arba 6–23 šliužai 1m², 7 kg norma naudojama, kai yra didelis išplitimas arba 24 ir daugiau šliužų 1m².

Kur įsigyti? Kur detalesnė instrukcija: <https://www.agro.basf.lt/lt/Produktai/Agro-katalogas/Diverse/Ironmax-Pro.html#section-details>

- **SluXX** (3 %, 5-7 kg/ha): 10 kg ~ 79 EUR

Kur įsigyti? <https://agrimatco.lt/product/sluXX-hp/>

- **Ferramol** (1 %, 2,5-5 g/m²): 500 g ~ 10,99-13,40 EUR, pvz., <https://www.mkds.lt/ferramol-500-g-moliuskocidas> ; <https://zaliastotele.lt/trasos-ir-augalu-prieziura/pesticidai/moliuskocidai/ferramolis-moliuskocidas-475103833001-546439.html>;

8 pav. Šliužų kontrolės priemonės: A) su geležies fosfatu; B) su metaldehidu (3%).

EFEKTYVESNĖS, BET NUODINGESNĖS priemonės yra su metaldehidu, kurias rekomenduojama naudoti dvejopai – jei šliužų daug ir jie pasklidę visur, tai nuodų granulės paskleidžiamos visame plote, ir tai atliekama ne daugiau kaip 2 kartus kas 7-14 dienų. Reikia prisiminti, kad vienam šliužui užtenka vienos granulės, todėl galima pasiskaičiuoti, kokį kiekį barstyti, tačiau rekomenduojama neviršyti 6.0 kg/ha. Jei šliužai telkiasi tik slėptuvėse, tuomet rekomenduojama nuodus pabarstyti ten, saugant nuo išplovimo į gruntinius vandenis – t.y. saugiose prieinamose dėžutėse su dugnu ir dangteliu. Palankiausia tai daryti galulaukėse, tarpvagiuose, netoli nešienaujamų teritorijų, griovių. *Kartu reikia saugoti ir nuo nuodo patekimo į atvirus vandenis – negalima atvirai barstyti nuodo, jei vandens telkinys yra arčiau nei 10 m.*

Šliužai, prisidėję nuodų (užtenka vienos granulės vienam šliužui), sugleivėja ir kurį laiką nebeėda, jei sausa – žūna, na o iškritus gausiai rasai, lyjant, po paros-dviejų gali atsigauti, todėl pastebėjus sugleivėjusį šliužą rekomenduojama jį dar nužudyti apipylus druska.

Lietuvoje galima įsigyti dviejų koncentracijų (3% ir 5%) metaldehidinių nuodų. Tyrimai VU atskleidė, kad poveikis šliužams vienodas, tačiau taršumas aplinkai skirtingas: šliužai noriau ėda 3% granules, ją paprastai suėda pilnai ir jų nelieka. Tuo tarpu 5% granules paprastai tik apgraužia, šliužui poveikis toks pat kaip ir nuo 3% granulės, tačiau likusi dalis granulės paprastai lieka, jos dažniausiai nebeėda kiti šliužai: tokiu būdu aplinka užteršiama.

DĖMESIO: metaldehidiniai moliuskicidai dalyje Europos šalių jau draudžiami, pavyzdžiui, Danijoje. Tyrimai rodo, kad nuodas labai greit gali su lietaus vandeniu nutekėti į lauko kanalizaciją ir paviršinius vandenis bei patekti į geriamą vandenį. Metaldehido koncentracija Jungtinėje Karalystėje vandens telkiniuose dažnai viršijo Europos Sąjungos norminius geriamojo vandens standartus, todėl jo gaminimas 2021 m. kovo 31 d. buvo uždraustas, tačiau platintojams dar leista prekiauti ir naudoti produktus iki 2022 m. kovo 31 d.

Lietuvoje galima gauti šių priemonių:

- **Gusto** (3 %, iki 6 kg/ha arba 0,6 g/m²): 500 g ~ 17 EUR
https://zaliastotele.lt/paieska?controller=search&search_query=GUsto&submit_search=
- **Lima Oro** (5 %, iki 7 kg/ha arba 0,7 g/m²): 750 g ~ 20 EUR
<https://zaliastotele.lt/trasos-ir-augalu-prieziura/pesticidai/moliuskocidai/lima-oro-moliuskocidas-750-g-477131539043-66996.html>
- **Meridian** (5%, iki 7 kg/ha).

3.2. GAUDYKLĖS

REKOMENDACIJA: tai tinkamas būdas specialioms, iš anksto susitartoms „šliužų gaudymo dienoms“ arba „šliužų naikinimo savaitėms“. Jei visame miestelyje vienu metu visose sodybose išdėliosite **gaudykles su jauku** (9 pav.), tuomet pagausite didelius kiekius šliužų vienu metu ir mažiau sugaišite laiko juos rinkdami.

ĮSPĖJIMAS: Tačiau, jei Jūs gaudote, o Jūsų kaimynas – ne (vadinasi, kaimyno darže yra „veisyklos“), arba Jūs neturite kaimyno, tačiau šliužai jau išplitę šalia upelio nepjautose žolėse netoli Jūsų sodybos, tuomet **JUMS jaukas TIK KELS PROBLEMŲ** – juo nuolat privilioosite vis naujus šliužų būrius iš aplinkinių veisyklų – ir Jūsų augalai bus nuolat nugriaužiami, nors pagausite daug šliužų.

Gaudykles galima pirkti sodininkams skirtose parduotuvėse arba pasigaminti patiems: tiks įvairūs vazonai, lėkštės, lentos arba įvairūs plastikiniai indai, pripildyti jauko. Jauku būti tinka daug kas: skystas jaukas (pvz., rūgstantis alus, cukraus ir mielių tirpalas ir panašiai) ne tik privilioja šliužus, bet jame jie gali ir paskęsti – tuomet gaudyklė privalo būti gilesnė (pvz., nupjautas plastikinis butelis) ir šliužas turėtų patogiai išliužęs prigerti; sausas masalas (pvz., maisto likučiai, rūgstančios bulvės, vištų lesalas, kačių ėdalas ir panašiai) šliužus tik pritraukia pasimaitinti. Įdomu ir tai, kad jauku gali būti naudojami žuvę šliužai (aišku, nelabai tiks, jei jie sugleivėjo nuo metaldehido ar druskos).

9 pav. Įvairių tipų gaudyklės invaziniam šliužams ir jų pasidarymo idėjos iš įvairių internetinių svetainių.

Jei gaudyklės klojamos ant žemės, tai patartina jas nuo žemės kilstelėti 1-2 cm, tuomet šliužai telksis po jomis.

REKOMENDACIJA: rekomenduojame gaudyklėse (7 pav.) išdėstyti nuodus, nuo kurių šliužai ne tik pasisotina, bet kurie veikia toksiškai ir šliužai dehidratuoja, sugleivėja, tampa nejudrūs ir toli nepasislepia, todėl lengva suradus sunaikinti.

3.3. NATŪRALŪS PRIEŠAI

Natūralūs priešai (ežiai, kurmiai, rupūžės, laukiniai paukščiai, plėšrūs vabalai, kirmėlės) pilnos apsaugos Lietuvoje neužtikrina, nes: 1) šliužai nevietiniai – jie nebuvo natūrali jų raciono dalis, todėl ėda nenoriai, atsitiktinai ir suėda per mažą dalį; 2) šliužai daugeliui plėšrūnų pernelyg dideli, be to yra įspėjamųjų spalvų, stipriai gleivėja – nėra patrauklus ėdalas; 3) natūralių šliužų priešų žmogaus kaimynystėje nėra daug; 4) šliužai dauginasi pernelyg gausiai, kad juos spėtų sunaikinti natūralūs priešai; 5) jei žmonės naudoja chemines priemones – šliužai gali būti toksiški.

Žmonės pasitelkia naminius paukščius (10 pav.): šliužus noriai lesa naminės antys, net mėsinės, o ypač antys Indijos bėgikės – jos surenka ir mažus, ir didelius šliužus. Augantys viščiukai ir vištos irgi noriai lesa šliužus, tačiau renkasi pagal dydį – pernelyg didelių nesulesa, jei yra nealkanos, todėl kai kurie ūkininkai šliužus pakapoja. Tačiau būtina prisiminti, kad galima leisti lesti tik tuos šliužus, kurie nėra prisiriję moliuskicidų, nes nėra tiksliai žinomas jų poveikis antriniam šeimininkui (paukščiams) ar vėliau žmogui.

10 pav. Invazinių šliužų mėgėjos – antys.

4. ATSARGUMO REKOMENDACIJOS

Saugokitės ir saugokite nuo invazinių šliužų atvežimo ir platinimo:

- Jei jūsų kaimyno sode yra, o pas jus nėra: naudokite izoliacinius atitvarus (žr. 2 skyrių) visai savo sodybos teritorijai nuo kaimyno.
- Jeigu jūsų teritorijoje yra šliužų, nepervežkite vazonų su žemėmis į kitas vietas.
- Nepirkite augalų, komposto, daržovių iš prekyviečių, kur yra šliužų.
- Pirkdami ar parduodami augalus atidžiai apžiūrėkite ar žemėje ir ant augalo nėra šliužų ir jų kiaušinių.
- Prieš išvažiuodami iš vietos, kur yra šliužų, apžiūrėkite išvežamus daiktus, maišelius, mašinos apačią, ar jie neaplipę šliužais.
- Parsivežtus ar nupirktus augalus niekad iš karto nestatykite sode, darže, gėlynuose, o „izoliuokite“ atskiroje patalpoje, kur būtų šilta ir drėgna ir atidžiai stebėkite bent parą, ar nepasirodys šliužų šliūžių.
- Visados rastus šliužus ir šliužų kiaušinius sunaikinkite.

5. BAUDOS UŽ INVAZINIŲ ŠLIUŽŲ NENAIGINIMĄ

[304-2 str. | Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas](#)

Straipsnio redakcija įsigalioja nuo: 2017-09-01

Teisės akto redakcija įsigalioja nuo: 2021-06-18

304² straipsnis. Invazinių rūšių neteisėtas naudojimas ir valdymo priemonių nevykdymas

KEISTA:

2017 06 29 įstatymu Nr. XIII-551 (nuo 2017 09 01)

(TAR, 2017, Nr. 2017-11948)

1. Invazinių rūšių naikinimo, izoliavimo ar gausos reguliavimo priemonių nevykdymas užtraukia baudą asmenims nuo 30 iki 100 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 60 iki 200 eurų.

2. Invazinių rūšių laikymas, auginimas, veisimas, dauginimas, mainymas, įvežimas į Lietuvos Respubliką, išvežimas iš Lietuvos Respublikos, vežimas per Lietuvos Respublikos teritoriją ar kitoks naudojimas pažeidžiant nustatytą tvarką užtraukia baudą asmenims nuo 200 iki 400 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 300 iki 600 eurų.

3. Invazinių rūšių patiekimas rinkai, tyčinis paleidimas į aplinką ar tyčinė introdukcija pažeidžiant nustatytą tvarką užtraukia baudą asmenims nuo 300 iki 500 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 800 iki 1500 eurų.

4. Už šio straipsnio 2 dalyje numatytus administracinius nusižengimus gali būti skiriamas invazinių rūšių konfiskavimas. Už šio straipsnio 3 dalyje numatytus administracinius nusižengimus privaloma skirti invazinių rūšių konfiskavimą.

5. Invazinėmis rūšimis laikomi Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašė ir Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 nurodytame Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašė nurodytų rūšių gyvūnai, augalai, grybai ar mikroorganizmai. Šio straipsnio nuostatos taikomos tik gyviems invazinių rūšių egzemplioriams ir galinčioms daugintis jų dalims, gametoms, sėkloms, kiaušiniams ar auginiams, taip pat visiems šių rūšių hibridams, kurių atstovai gali išgyventi ir toliau daugintis.

[24 str. | Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 pakeitimo įstatymas](#)

Straipsnio redakcija įsigalioja nuo: 2021-05-01

Teisės akto redakcija įsigalioja nuo: 2021-05-01

24 straipsnis. Invazinių rūšių naudojimas, valdymas, gausos reguliavimas ir plitimo prevencija

1. Invazinių rūšių valdymas ir naikinimas, gausos reguliavimo ir naikinimo būdai nustatomi Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše.

2. Invazines rūšis draudžiama tyčia paleisti į laisvę, introdukuoti, reintrodukuoti, perkelti ir įkurdinti aplinkoje.

...

6. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija priima sprendimus dėl invazinių rūšių plitimo prevencijos ir valdymo priemonių, nustato įpareigojimus vandens telkinių, žemės savininkams, naudotojams ir valdytojams dėl atskirų invazinių rūšių, kurios nurodomos Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše, naikinimo priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad

invazinės rūšys neplistų į gretimus sklypus ar vandens telkinius, įgyvendinimo. Įpareigojimai dėl atskirų invazinių rūšių naikinimo priemonių įgyvendinimo nustatomi atsižvelgiant į šių rūšių daromą neigiamą poveikį biologinei įvairovei, žmonių sveikatai, plitimo ypatumus ir į naikinimo priemonių veiksmingumą.

...

9. Aplinkos ministerija arba jos įgaliotos institucijos praneša Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms apie rūšių, įtrauktų į Sąjungos sąrašą, ankstyvą aptikimą ir likvidavimą, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1143/2014, ir organizuoja šių rūšių likvidavimo priemonių taikymą Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

10. Uždaroje valdoje laikyti ir paplitę aplinkoje invazinių rūšių gyvūnai turi būti skubiai paimami iš aplinkos (sugauti, nužudomi arba sumedžiojami) laukinės gyvūnijos išteklių naudotojų lėšomis per Invazinių rūšių valdymo ir naikinimo tvarkos apraše nustatytą terminą.

6. KITA NAUDINGA INFORMACIJA

Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja (2021 m. birželio 18 d.):

http://www.vatzum.lt/lt/naujienos/kaip_saugiai_kovoti_su_sliuzais_ir_sraigemis___/

Įvairių priemonių prieš šliužus importuotojai ir platintojai Lietuvoje:

- AB „Kauno Grūdai” H. ir O. Minkovskiu g. 63, LT-46550, Kaunas Tel.: +370 37 223317, Faks.: +370 37 223305, El.paštas: info@kkggroup.eu UAB „Scandagra“, Biochemiku g. 6, LT-57234, Kedainiai, Lietuva, Tel/fax: (8 347) 41551
- UAB „Agrochema” Jonalaukio k., Ruklos sen. LT-55296 Jonavos r. Tel. (8 349) 56 142, el. paštas: info@agrochema.lt www.agrochema.lt
- AB „Linas Agro” Smėlynės g. 2c LT-35143 Panevėžys, Lietuva Tel.: +370 45 507354 Faks.: +370 45 507351 www.linasagro.lt
- UAB „Agrokonzernas”, Vėrupės g. 1, Babtų kaimas, 54328 Kauno rajonas; Tel.: 8-37-490490; Faksas: 8-37-488244; el. paštas: info@agrokonzernas.lt
- UAB „Baltic Agro” Ukmergės g.322, LT-12106 Vilnius Tel.: 8 5 2701187 el. paštas: biuras@balticagro.lt
- BASF Agro Lietuva: <https://www.agro.basf.lt/lt/Produktai/Agro-katalogas/Diverse/Ironmax-Pro.html>